

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete/**

A határozat száma: Pfv.I.20.190/2016/9.

A tanács tagjai: . Harter Mária a tanács elnöke
 . Mocsár Attila Zsolt előadó bíró
 . Varga Edit bíró

A felperesek: I. rendű
 II. rendű

A felperesek képviselője: Bihari Ügyvédi Iroda,
 (ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője: . Kiss Sándor ügyvéd

A per tárgya: végrehajtás megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:
 az I-II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:
 Törvényszék

 2.Pf.25.410/2015/9.

Az elsőfokú bíróság és határozata száma:
 Szeghalmi Járásbíróság
 2.P.20.157/2015/6.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I-II. rendű felpereseket, hogy külön felhívásra együttesen fizessenek meg az államnak 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló K. Zrt. 2006. április 4-én ingatlan fedezet mellett CHF alapú személyi kölcsönt nyújtott a felpereseknek és a perben nem álló adóstársaiknak. Az I. rendű felperesnek a perben nem álló Sz. Takarékszövetkezet felé is állt fenn - vállalkozás céljára nyújtott - kölcsöntartozása. Az erdőgazdálkodással foglalkozó I. rendű felperesnek 2007-ben forgóeszköz biztosításához tőkére volt szüksége.

[2] Az I. rendű felperes 2007. szeptember 11-én a „kölcönszerződés és ingatlant terhelő jelzálogszerződés vállalkozások részére nyújtott CHF alapú hitelhez” elnevezésű szerződés alapján 222.178,65 CHF, 34 millió forintnak megfelelő összegű, felhasználási célhoz nem kötött, jelzálog fedezetű kölcsönt vett fel az alperes takarékszövetkezettől, mely kölcsön visszafizetésért – mások mellett – a II. rendű felperes is készfizető kezességet vállalt.

A deviza átváltása a szerződéskötés napján érvényes, az alperes deviza vételi árfolyamán történt, az ügyleti kamat évi mértéke 4%, a kezesi költség havi mértéke 0,2%, a kölcsön teljes hiteldíj mutatója (a továbbiakban: THM) 7,41% volt. A kölcsönösszeget és járulékait legkésőbb 2027. szeptember 1-jéig kellett visszafizetni. A tőketörlesztés ütemezése értelmében első alkalommal 2008. április 1-jén 5555 CHF-et, ezt követően 38 alkalommal minden év április 1-jén és október 1-jén 5555 CHF-et, az utolsó alkalommal 2027. szeptember 1-jén 5533,65 CHF-et kellett teljesíteni. A hiteldíjakat, valamint a tőke törlesztőrészeit forintban kellett megfizetni, a forint devizára történő átváltása az alperesnek a teljesítés napján érvényes deviza eladási árfolyamán történt. Az alperes a kamatot havonta számolta el, a kamat és a kezelési költség a hónap utolsó munkanapján vált esedékessé, a kamat és kezelési költség első törlesztésének időpontja 2007. szeptember 28-a volt.

Az alperes által nyújtott kölcsön biztosítékaul szolgáltak – továbbiak mellett – azok az ingatlanok, amelyek a már említett korábbi kölcsönök biztosítékaul is szolgáltak.

A peres felek a kölcsönszerződést közjegyzői okiratba foglalták.

Az I. rendű felperes a kölcsön összegéből a korábbi, előbbieken említett kölcsöntartozások kiegyenlítésére 20.596.283 forintot K. Zrt.-nek, 5 millió forintot a Sz. Takarékszövetkezetnek utaltatott át, a fennmaradó összeget vállalkozási tevékenységére fordította.

Az I. rendű felperes 2012-ben késedelmesen teljesítette fizetési kötelezettségét, 2013-ban visszafizetést már nem teljesített, ezért az alperes 2014. április 1-jén azonnali hatállyal felmondta a kölcsönszerződést, 2014. június 30-án pedig a közjegyzői okirat záradékolásával végrehajtást kezdeményezett a felperesek ellen, 172.328,89 CHF-nek (44.412.601,53 forintnak) és járulékeinak megfizetése iránt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[3] A felperesek keresetükben az ellenük indult végrehajtások megszüntetését kérték. Álláspontjuk szerint a kölcsönszerződés a Magyar Nemzeti Bank hivatalos árfolyamát figyelembe véve nem a valós CHF kölcsönösszeget tartalmazza, ebből következően nem jött létre a kölcsönjogviszony, illetve ha létre is jött a kölcsönszerződés, az érvénytelen, mert nem tartalmazza a szerződés tárgyát, a kölcsön pontos összegét, illetve a jóerkölsbe is ütközik. Előadták: az alperes nem végzett pénzváltási

tevékenységet, csak egynemű árfolyamon kérhette a teljesítést, a törlesztő összegnek deviza eladási árfolyamon történő átszámítására vonatkozó szerződési feltétel jogszabályba és a jóerkölcsbe ütközik.

Hangsúlyozták, hogy fogyasztási kölcsönszerződést kötöttek az alperessel, amely a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (régi Hpt.) 213.§ (1) bekezdésének e) pontjába ütközik, mert nem tartalmazza a törlesztőrészletek összegét.

Érvelésük szerint a kölcsönszerződés érvénytelensége folytán annak felmondása is érvénytelen.

[4] Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet; a felperesek fellebbezését elbíráló másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A bíróságok azzal indokolták döntésüket, hogy 2007. szeptember 11-én aláírt kölcsönszerződés pontosan tartalmazza a kölcsönösszeget CHF-ben és forintban, ugyancsak tartalmazza a kölcsön visszafizetésének ütemezését, a törlesztőrészletek összegét és esedékességét. Egyébként sem szükséges, hogy maga a kölcsönadott összeg, illetve a törlesztések összege tételesen szerepeljen a szerződésben, az is elég, ha azok kiszámítható módon vannak meghatározva. Az alperes a törlesztőrészletek havi összegét CHF-ben határozta meg, megjelölte az átváltási árfolyamot és rendelkezett arról is, hogy az árfolyam-különbözet elszámolásának alapja a szerződéskötés napján érvényes, valamint a törlesztés napján érvényes az alperes deviza eladási árfolyama különbözete. Tekintettel arra, hogy a folyósított kölcsön nyilvántartása devizában történt, a felperesek tudomásul vették, hogy az árfolyamváltozásból eredő esetleges veszteségek őket terhelik. A bíróságok nem találták megalapozottnak a felperesek arra vonatkozó érvelését, hogy a törlesztőrészletek hiánya miatt a kölcsönszerződés tisztességtelennek minősülne.

Kifejtették a bíróságok: alaptalanul hivatkoztak a felperesek arra, hogy nem jött létre a kölcsönszerződés, a deviza alapú kölcsönszerződés, mint szerződéstípus önmagában amiatt, hogy a kedvezőbb kamatmérték ellenében az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik, nem ütközik jogszabályba, nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe.

Kitértek a bíróságok arra is, hogy az alperestől felvett kölcsön egy része az I. rendű felperes korábbi kölcsönének kiváltását szolgálta, ez azonban nem jelentette azt, hogy a felperesek saját fogyasztási céljukra használták volna fel a fennmaradó kölcsönösszeget, hiszen a kölcsön további részére vállalkozási céljaihoz volt szüksége az I. rendű felperesnek, aki egyéni vállalkozóként kötötte meg a kölcsönszerződést. Erre tekintettel a

perbeli kölcsön nem fogyasztási kölcsön, annak ellenére sem, hogy annak egy részét a biztosítékul szolgáló lakóingatlanok tehermentesítésére használták fel, mert az ehhez szükséges pénzösszeg igénybevételenek célját nem az határozza meg, hogy a visszafizetett korábbi kölcsönnek mi volt a célja. Mindebből következően a régi Hpt. 213. §-ában foglaltakat a perbeli kölcsönszerződésre nem lehetett alkalmazni. Rámutattak: jelentősége van annak, hogy az adott kölcsönszerződés fogyasztói szerződésnek minősül-e, hiszen a „különnemű árfolyamok” alkalmazása tisztességtelen, mögötte nem áll a fogyasztónak közvetlenül nyújtott szolgáltatás, így az számára indokolatlan költséget jelent. A különemű árfolyamra vonatkozó szerződési rendelkezés tisztességtelensége hivatalból észlelésének kötelezettsége a 2/2014. PJE határozat 2014. június 16-i közzétételétől terheli a bíróságokat. Mivel a perbeli kölcsönszerződés nem fogyasztói szerződés, az abban szereplő tisztességtelen kikötés annak eredményes megtámadása esetén érvénytelen, azonban a megtámadási határidő a felperesek részére a perindításkor már eltelt, végrehajtás megszüntetése iránti perben a megtámadás joga a határidő eltelte után kifogás útján nem érvényesíthető. Utaltak a bíróságok egyrészt arra, hogy a folyósítás összege nem a szerződés érvénytelensége, hanem teljesítése körében értékelendő, másrészt arra is, hogy a felmondás oka megvalósult, az alperes a súlyos szerződésszegés miatt alappal mondta fel a kölcsönjogviszonyt. Mindezek miatt a végrehajtások korlátozására nem volt lehetőség, hiszen a felperesek által állított érvénytelenségi okok megalapozatlannak bizonyultak, a kölcsönszerződés részleges érvénytelenségét sem eredményezték.

A felülvizsgálati kérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen - hatályon kívül helyezése, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a keresetnek helyt adó határozat meghozatala, másodlagosan az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezése, az elsőfokú bíróság új eljárása, új határozat hozatalára utasítása végett - a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 213. § (1) bekezdésében, a 253. § (2) bekezdésében, 366. §-ában és 369. § a) pontjában foglaltakat, továbbá a régi Ptk. 209. § (4) bekezdésében, a régi Hpt. 210. § (2) bekezdésében és 213. § (1) bekezdésében foglaltakat.

Sérelmezték, hogy a bíróságok nem rendelkeztek a II. rendű felperest érintő végrehajtás megszüntetése iránti kereset elutasításának indokairól.

Hangsúlyozták, hogy az alperes hitelkiváltási célból 27-28 millió forintot utalt át a lakossági kölcsönük kiegyenlítésére, csupán a fennmaradó összeg került az I. rendű felperes vállalkozói

számlájára, így a kölcsön nagyobb része kétségtelenül fogyasztási célú volt, melynek következtében a fogyasztókra vonatkozó kedvezőbb szabályokat kell figyelembe venni. Az a körülmény, hogy a szerződés szerint a kölcsön "vállalkozói hitel", nem zárja ki, hogy fogyasztási kölcsönt kötöttek. A korábbi fogyasztási kölcsön kiváltását célzó újabb hitelügylet, amelyet szintén magánszemély köt, nem minősülhet vállalkozói kölcsönnek, a régi Ptk. 685. § d) pontja a gazdasági és szakmai tevékenység körén kívül eső célból szerződést kötő személyt ismerte el fogyasztónak.

Érvelésük szerint a perbeli kölcsönszerződés nem tartalmazza a törlesztőrészleteket, a visszafizetési összeget, valamint a valós kölcsönösszeget devizában, amely nem csak jogszabályba ütközik, hanem a jóerkölcsbe is. Érvénytelen az árfolyamrést tartalmazó, a szerződés 6. pontjába foglalt szerződési feltétel, ebből nem tudhatták meg, hogy őket terheli az árfolyam-különbözet megfizetésének kötelezettsége. Kockázatfeltáró nyilatkozat sem került rögzítésre, tisztességtelen az árfolyamrés felszámítása és az árfolyam-különbözet rájuk terhelése, ebből következően érvénytelen a kölcsönszerződés 6. pontja.

Annak megállapítását is kérték, hogy az alperes felmondása - jogszabályba és a jóerkölcsbe ütközése folytán - érvénytelen, az erre vonatkozó döntés azonban elmaradt. Összecszerűen és jogi indokait tekintve is téves a felmondás, a felmondás időpontjában - egy héttel a záradékolás előtt - a tartozásuk 1.488.820 forinttal volt kevesebb.

A perben eljáró bíróságoknak a végrehajtások korlátozásának a lehetőségét is vizsgálniuk kellett volna.

- [7] A felülvizsgálati kérelem előterjesztését követően a felperesek bejelentették: a jogerős ítélet meghozatalát követően tudomásukra jutott, hogy az elsőfokú bíróság az ügyben nem járhatott volna el, mert az alperes jogi képviselője az elsőfokú bíróság vezető ügyviteli alkalmazottjának a gyermeke, a jogi képviselő édesanyjának élettársa pedig az elsőfokú bíróság elnöke. A perrel összefüggő végrehajtási ügyben a Pp. 13.§ (1) bekezdés e) pontjára hivatkozással az elsőfokú bíróság elnöke és az elsőfokú ítéletet hozó bíró is kérte a kizárását. Minderről a másodfokú ítéletet meghozó bírói tanács elnöke tudomással bírt, hiszen az ő elnöklete mellett született meg az a végzés, amely a végrehajtási ügyben az eljárás lefolytatására egy másik járásbíróságot jelölt ki. Az elsőfokú ítéletet olyan bíró hozta meg, aki az ítélet meghozatalát követően elfogultságot jelentett be, ez a körülmény indokolja az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

- [8] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A kizárási ok elbírálása

- [9] A Pp. 275.§ (2) bekezdése szerint a Kúria a jogerős határozatot

csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, kivéve ha a pert hivatalból megszünteti, vagy ha a határozatot hozó bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, illetve a határozat meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn. Az idézett rendelkezésben kivételként említett, úgynevezett abszolút hatályon kívül helyezési okok esetén, melyek súlyos, nem orvosolható jogszabálysértések, kötelező a hatályon kívül helyező végzés meghozatala.

A Pp. idézett rendelkezésének és a felülvizsgálati kérelem kiegészítésében tett bejelentésnek megfelelően a Kúria elsősorban azt vizsgálta, hogy az elsőfokú eljárásban „kizárt” bíró járt-e el.

[10] A Pp. 13.§ (1) és (2) bekezdése szerint az ügy elintézéséből ki van zárva és abban mint bíró nem vehet részt:

a) a fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy, továbbá az, aki a per tárgyát egészen vagy részben a maga részére követeli, vagy akinek jogaira vagy kötelezettségeire a per eredménye kihatással lehet;

b) az a) pont alá eső személy képviselője, támogatója vagy olyan volt képviselője, volt támogatója, aki az ügyben eljár;

c) az a) vagy a b) pont alá eső személynek a (2) bekezdésben megjelölt hozzátartozója vagy volt házastársa;

d) az, akit a perben tanúként vagy szakértőként kihallgattak vagy akinek tanúként vagy szakértőként való kihallgatását a bíróság elrendelte;

e) az, akitől az ügynek tárgyilagos megítélése egyéb okból nem várható (elfogultság).

Az (1) bekezdés alkalmazásában hozzátartozó, az egyeneságbeli rokon és annak házastársa, az örökbefogadó, a mostoha és a nevelőszülő, az örökbefogadott, a mostoha és a nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, a jegyes és az élettárs, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa.

A Pp. 14.§-a szerint a perben az a járásbíróság, törvényszék, illetőleg ítélőtábla sem járhat el, amelynek vezetője a 13.§ (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontja értelmében ki van zárva.

[11] Az idézett rendelkezésekből következően a törvény erejénél fogva kizárt a bíróság minden bírója, ha az ügyben a bíróság vezetője a Pp. 14.§-ában meghatározott okok miatt kizárt; a bíróság vezetőjére tekintettel az egész bíróság kizárására azonban csak az „objektív” kizárási okok szolgálhatnak alapul.

[12] Az adott esetben nem áll fenn olyan objektív - a Pp. 13.§ (1) bekezdésének a), b) vagy c) pontjának megfelelő - kizárási ok, amely az elsőfokú bíróság elnökére tekintettel az elsőfokú bíróság bíráinak kizárását eredményezte volna: az alperes jogi képviselője

és az elsőfokú bíróság elnöke közötti rokon kapcsolat nem tartozik a Pp. 13.§ (2) bekezdésében meghatározott körbe.

Az a bejelentés, mely szerint az adott perrel összefüggő végrehajtási eljárásban az elsőfokú eljárásban eljáró bíró bejelentette az elfogultságát (amely a Pp. 13.§ (1) bekezdés e) pontja szerinti „szubjektív” kizárási ok), nem alapozza meg a felperesek abszolút hatályon kívül helyezési ok fennállására vonatkozó állítását. A felülvizsgálati kérelem kiegészítésébe foglalt, a Pp. 13.§ (1) bekezdésének e) pontjára alapított elfogultsági bejelentés az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően már nem értékelhető, arra is figyelemmel, hogy a bejelentés kizárólag az első fokon eljáró bírót érintette, a felperesek a másodfokú bíróság esetében kizárási okot nem állítottak, és az előbbieken kifejtettek szerint abszolút hatályon kívül helyezési ok nem áll fenn.

A Kúria per érdemére vonatkozó döntése és jogi indokai

[13] Az ekként érdemben elbírált felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Pp. 270.§ (2) bekezdésében és a 275.§ (2) bekezdésében foglaltak együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálatot anyagi jogi vagy eljárásjogi jogszabálysértés egyaránt megalapozhatja; utóbbi azonban csak akkor, ha annak az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása volt.

Az adott esetben a jogerős ítéleti döntés nem jogszabálysértő, a Kúria egyetért annak helyes indokaival is, a helytálló indokokat megismételni nem kívánja, csupán a felülvizsgálati kérelemben foglalt többirányú érvelés kapcsán mutat rá az alábbiakra:

[14] Minkét felperes keresete az ellene indult végrehajtás megszüntetésére irányult, azonban mind a kölcsönt felvevő I. rendű felperes, mind pedig a kölcsön visszafizetéséért készfizető kezességet vállaló II. rendű felperes az általuk érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgáló ugyanazon tényeket és bizonyítékokat hozta fel. A perben eljáró bíróságok az ugyanazon jogi tények és bizonyítékok vizsgálata és értékelése eredményeként hozták meg a mindkettőjükre kiható határozatukat és döntésüknek kellő indokát is adták.

A másodfokú bíróság helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, mivel azt érdemben helyesnek minősítette, nem sértette meg a Pp. 253.§ (2) bekezdésében foglaltakat.

[15] Az adott jogvita eldöntése szempontjából döntő jelentősége volt annak, hogy perbeli a szerződés fogyasztási kölcsönszerződésnek minősül-e.

A perbeli kölcsönszerződés 2007. szeptember 11-ei megkötésekor a

régi Hpt. nem határozta meg a fogyasztó fogalmát, ezt a fogalmat a régi Hpt. 2008. szeptember 1-jétől hatályos rendelkezése tartalmazta. Ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott: a szerződés megkötésének időpontjában a fogyasztó fogalmát a régi Ptk. 685.§ d) pontja határozta meg, amely szerint fogyasztó a gazdasági vagy szakmai tevékenység körén kívül eső célból szerződést kötő személy volt. A régi Ptk. 685.§ e) pontja szerint fogyasztói szerződés az a szerződés, amely fogyasztó és olyan személy között jön létre, aki (amely) a szerződést gazdasági vagy szakmai tevékenysége körében köti.

A régi Ptk. 685.§ d) pontjának helyes értelmezéséből következően: fogyasztó nem csak természetes személy lehet, de olyan személynek kell lennie, aki a gazdasági vagy szakmai tevékenység körén kívül eső célból köt szerződést. A fogyasztó fogalmát az EBH2005.1321. számú elvi határozat konkretizálta: a szerződő fél a szerződési nyilatkozat értelmezése tekintetében akkor minősül fogyasztónak, ha a szerződést olyan célból köti, amely független az általa folytatott gazdasági vagy szakmai tevékenységtől.

A perbeli szerződés megkötésének időpontjában a régi Hpt. nem rendelkezett a fogyasztó fogalmáról, azonban meghatározta a fogyasztási kölcsön fogalmát: a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához, illetve szolgáltatások igénybevételéhez - a természetes személy részére - nyújtott kölcsön és a felhasználási célhoz nem kötött kölcsön, ha a kölcsönt a természetes személy nem üzletszerű tevékenysége keretében veszi igénybe (régí Hpt. 2. számú melléklet értelmező rendelkezése III.5. pont).

Egységessé vált a bírói gyakorlat atekintetben, hogy a hitel kiváltása - mint hitelcél - nem változtatja meg az eredeti kölcsön célját, ezért, ha az a kölcsön, amelynek kiváltására az újabb kölcsönt felvették, fogyasztási, lakossági kölcsön volt, akkor a kiváltásra szolgáló hitel is ilyen jellegűnek minősül (BH2016. 83.).

Az adott esetben azonban helytállóan hangsúlyozták a perben eljáró bíróságok: a perbeli ügylet adósa kizárólag az I. rendű felperes, aki a szerződés aláírásának időpontjában erdőgazdálkodással foglalkozott, üzletszerű tevékenységének körében - forgóeszköz vásárlás céljára - tőkére volt szüksége, és kifejezetten „vállalkozások részére nyújtott CHF alapú vállalkozói felhasználási célhoz nem kötött vállalkozói hitelszerződés”-t kötött, a II. rendű felperes pedig az e szerződésből eredő tartozás visszafizetéséért vállalt kezességet. A hitel „felhasználási célhoz nem kötött” volt, célját a szerződésben nem határozták meg, melyből adódóan magából a szerződésből nem lehet tényként megállapítani, hogy hitelfelvétel célja egy korábbi hitel kiváltása volt. Az a körülmény, hogy az I. rendű felperes a kapott pénzösszeg egy részét egy korábbi tartozás kiegyenlítésére használta fel és ezzel nem csak a korábbi - vállalkozói - kölcsöntartozása szűnt meg, hanem a II. rendű

felperest terhelő visszafizetési kötelezettség is, még nem minősíti a perbeli kölcsönt hitel kiváltására szolgáló kölcsönnek. A perbeli hitel céljának vizsgálatakor ugyanis nem hagyható figyelmen kívül, hogy a II. rendű felperes - akinek korábbi, kiváltott kölcsöne kapcsán egyáltalában felmerülhetne a perbeli kölcsön részben „fogyasztói” jellege - nem a perbeli kölcsönügylet adósa, készfizető kezesként feladata a visszafizetés biztosítása: készfizető kezesként a szerződési kikötések megtárgyalásában, így a kölcsön céljának meghatározásában szerződést kötő félként nem vehetett részt.

Mindezekre tekintettel a szerződéskötés körülményei nem igazolják az I. rendű felperes állítását, mely szerint a hitelszerződést - a szerződés elnevezése és tartalma ellenére - az I. rendű felperes gazdasági-szakmai tevékenységének körén kívül eső célból kötötte meg; tényként csupán az állapítható meg, hogy az I. rendű felperes által igényelt vállalkozói hitelt - annak felvételét követően - részben a II. rendű alperes céljaira használták fel.

Nem tévedtek a perben eljáró bíróságok abban, hogy az előbbieken ismertetett fogalmak nem vonatkoztathatók sem az I. rendű felperesre, sem az általa megkötött szerződésre, a szerződő felek nem fogyasztói szerződést és nem is fogyasztási kölcsönszerződést kötöttek. Abból a megállapításból, hogy a perbeli szerződés nem fogyasztási kölcsönszerződés, következik az is, hogy a felek jogvitájának elbírálására a régi Hpt. 213.§-ában foglaltakat nem lehet alkalmazni.

[16] A perbeli kölcsönszerződés tartalmazza a kölcsön összegét CHF-ben (222.178,65 CHF) és forintban (34 millió forint), tartalmazza a törlesztőrészleteket is, emellett helytálló és indokolásbeli kiegészítést sem igényel a perben eljáró bíróságok arra vonatkozó álláspontja, hogy a szerződés nem ütközik a jóerkölcsbe (elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 4-5. oldalai, a másodfokú bíróság ítélete indokolásának 4. oldala).

[17] A kölcsönszerződés 6. pontjában foglaltak értelmében az I. rendű felperes tudomásul vette, hogy mivel a folyósított kölcsön nyilvántartása devizában történt, az árfolyam-változásból eredő esetleges veszteségek viselése őt terheli; ezáltal rögzítésre került a kockázatfeltáró nyilatkozat.

[18] Az I. rendű felperes 2012-ben késedelmesen teljesítette fizetési kötelezettségét, 2013-ban visszafizetést már nem teljesített, az alperes 2014. április 1-jén azonnali hatállyal felmondta a kölcsönjogviszonyt. A perben eljáró bíróság vizsgálták a felmondásra vezető körülményeket és megalapozottan jutottak arra következtetésükre, hogy a felmondás oka megvalósult.

[19] A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos

egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH 1 tv.) 1.§ (1) bekezdésében és 3.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint e törvény hatálya a 2004. május 1. napja és az e törvény hatálybalépésének napja között kötött fogyasztói kölcsönszerződésre terjed ki. E törvény alkalmazásában fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül a pénzügyi intézmény és a fogyasztó között létrejött deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett) vagy forint alapú hitel- vagy kölcsönszerződés, pénzügyi lízingszerződés, ha annak részévé a 3.§ (1) bekezdés vagy a 4.§ (1) bekezdése szerinti kikötést is tartalmazó általános szerződési feltétel vagy egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel vált. A fogyasztói kölcsönszerződésben - az egyedileg megtárgyalta szerződési feltétel kivételével - semmis az a kikötés, amely szerint a pénzügyi intézmény a kölcsön-, illetve a lízingtárgy megvásárlásához nyújtott finanszírozási összeg folyósítására a vételi, a tartozás törlesztésére pedig az eladási vagy egyébként a folyósításkor meghatározott árfolyamtól eltérő típusú árfolyam alkalmazását rendelte. A 2/2014. PJE határozat 3. pontja - szintén a fogyasztói kölcsönszerződésekre kihatóan - tisztességtelennek minősítette a különmű árfolyamok alkalmazását, amely megoldás a fogyasztói kölcsönszerződések részleges érvénytelenségét eredményezhette.

Tekintettel arra, hogy az előbbiekben kifejtettek szerint a perbeli szerződés nem fogyasztói szerződés és nem is fogyasztási kölcsönszerződés, érvényességének vizsgálatakor nem alkalmazhatók a fogyasztási szerződésekre vonatkozó elvek, tilalmak és kedvezmények, a régi Hpt. 210. §-ának a perbeli szerződésre irányadó rendelkezései pedig nem szankcionálják az árfolyamrés alkalmazását, csupán az egyértelmű meghatározás követelményét írják elő (rég Hpt. 210.§ (3) bekezdése).

A fentiekből következően a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria - indokolásbeli kiegészítéssel - a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [20] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, megtérítést igénylő felülvizsgálati költsége nem merült fel, ezért erről a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

A felperesek illetékeljegyzési jogban részesültek, a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelesek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59.§ (1) bekezdésében, valamint a 74.§ (3) bekezdésére figyelemmel irányadó, a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§ (2) bekezdésében foglaltak alapján a lakóhelyük szerint illetékes állami adóhatóság felhívására.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. november 28.

Dr. Harter Mária s.k. Mocsár Attila Zsolt s.k. Varga Edit s.k.
a tanács elnöke előadó bíró

bíró

HH

A kiadmány hiteléül:

bíróági ügyintéző